Notat – sammenligning av C-bestemmelsene i asfaltkontrakter 2026

Bakgrunn:

Etter dialogkonferansen for asfalt 3. september 2025 fikk en arbeidsgruppe i oppdrag å vurdere kontraktsmalene.

Formålet har vært å vurdere om forskjeller i C-bestemmelsene skaper utfordringer for bransjen i tilbudsfasen. Det er derfor gjort en overordnet sammenligning av C-kapitlene for 2026, både internt i Statens vegvesen og opp mot fylkeskommunene Agder, Akershus, Buskerud, Møre og Romsdal, Nordland, Telemark, Troms, Trøndelag, Vestfold, Østfold og Vestland. KI er brukt som støtte i arbeidet, og oppsummeringene ligger som vedlegg.

1. Sammenligning internt i Statens vegvesen

Gjennomgangen viser at C1, C2 og C3 i praksis er like i de undersøkte kontraktene. Dette er i tråd med interne krav, siden disse dokumentene ikke skal endres. Eventuelle endringer skal normalt framgå av C4. Det er ikke funnet avvik i C4 som flytter risiko eller påvirker konkurransen. Det er bare registrert mindre språklige forskjeller. Det er gjort et bredt utvalg, men ikke kontroll av alle kontrakter.

Konklusjon:

Det er ikke avdekket forskjeller av betydning i C-kapitlene internt i Statens vegvesen. Dersom bransjen peker på konkrete avvik, bør disse følges opp. Utover dette vurderes det ikke som nødvendig med videre arbeid.

2. Sammenligning med fylkeskommunene

Den tydeligste forskjellen er kapittelstrukturen. Bare Akershus bruker oppbygningen med C2, C3 og C4 slik Statens vegvesen gjør. De fleste andre fylkene har samlet disse bestemmelsene i ett C2-kapittel. Nordland og Vestland har en egen løsning der C4 gjelder seriøsitetsbestemmelser, mens C3 bare er avtaledokument.

Oppsummering:

I hovedsak er C-kapitlene hos Statens vegvesen og fylkeskommunene godt harmoniserte. De viktigste forskjellene gjelder seriøsitetskrav, lærlingekrav, klima- og miljøkrav og enkelte språkkrav. Forskjellene handler først og fremst om hvordan kravene er formulert og fulgt opp.

For entreprenørene betyr dette at de i de fleste konkurranser møter et nokså likt regelverk. De forskjellene som finnes, vurderes å ha begrenset betydning for prissetting, konkurransevilkår og risiko. Hovedbildet er derfor at C-kapitlene er relativt standardiserte, med moderate avvik.

Konklusjon:

Det er ikke avdekket større forskjeller enn det som må forventes når fylkene tilpasser kontraktene til egne behov. For bransjen kan det likevel være uoversiktlig at C2, C3 og C4 i mange fylker er slått sammen i ett kapittel med ny nummerering.

- Det anbefales derfor at fylkene vurderer å bruke samme kapittel struktur som Statens vegvesen.
- Siden gjennomgangen ikke viser store forskjeller som påvirker pris eller risiko i vesentlig grad, foreslås det ikke videre harmoniseringsarbeid av konkrete bestemmelser nå.
- Bransjen bør inviteres til å peke på eventuelle problematiske forskjeller og synliggjøre hva det betyr med tanke på risiko og pris.

Kjell Trymbo
03.06.2026

Vedlegg 1 Strukturert matrisetabell der radene er bestemmelser i C-kapitlene som faktisk varierer, og kolonnene er byggherrene.

For lesbarhet er fylker gruppert der bestemmelsene er like. Der et fylke avviker, er det markert eksplisitt. SVV malen er brukt som referanse.
(✓ = i tråd med SVV / standard, ◐ = mindre avvik / tillegg, ✕ = reelt avvik med mulig pris-/risikoeffekt)

Tabell: Ulike bestemmelser i C-kapitlene – byggherre vs. bestemmelse

Forkortelser

- **SVV** = Statens vegvesen
- **FK (flertall)** = Flertallet av fylkeskommunene
- **Avvikende fylker** er listet i egen kolonne

---

1. Arbeidsliv / seriøsitet / organisering

Bestemmelse (C-kap.)	SVV	FK (flertall)	Avvikende fylker / merknad
Krav til fast ansettelse (≥80 %)	✕	◐	Nordland, Østfold stiller strengere krav. SVV har ingen særskilte krav om dette.
Bruk av UE – presisering utover NS 8406	◐	◐	Små språklige forskjeller, ingen realitet
Sanksjon ved brudd på seriøsitetskrav	◐	✓	Ulik modell: bot vs. dagmulkt (Vestfold, Troms m.fl.)

Vurdering:
👉 *Kan gi administrativ og noe økonomisk effekt, men sjelden utslagsgivende for total pris.*

---

2. Lærlinger

Bestemmelse	SVV	FK (flertall)	Avvikende fylker / merknad
Krav om lærling i kontrakten	✓	✓	Mindre tekstlige forskjeller
Økonomisk kompensasjon for lærling	✓	◐	Trøndelag, Østfold gir timekompensasjon. SVV gir kun time kompensasjon ut over 10 % og har tak på 15 %.

Vurdering:
👉 *Reell forskjell, men begrenset prisdrivende (små beløp relativt til kontraktssum).*

---

3. Klima og ytre miljø

Bestemmelse	SVV	FK (flertall)	Avvikende fylker / merknad
Krav om klimaregnskap / EPD	◐	✓	Vestland, Trøndelag, Viken m.fl. mer detaljerte
Bonus/malus knyttet til utslipp	✓	◐	Vestfold, Troms har eksplisitte ordninger
Utvidet rapportering drivstoff/CO_2	◐	✓	Enkelte fylker mer detaljerte enn SVV

Vurdering:
👉 *Kan påvirke metodevalg, men normalt ikke høy prisrisiko.*

---

4. Språk og kommunikasjon

Bestemmelse	SVV	FK (flertall)	Avvikende fylker / merknad
Kontrakts- og møtespråk norsk	✓	✓	Lik praksis
Krav til norsk i hvert arbeidslag	✓	✓	Lik praksis
Krav om engelsk i tillegg (trafikkdir.)	✗	◐	Trøndelag, Akershus m.fl.

Vurdering:
👉 *Operativ forskjell, men normalt håndterbar uten prisutslag.*

---

5. Samhandling og møteplikt

Bestemmelse	SVV	FK (flertall)	Avvikende fylker / merknad
Egen samhandlingsfase før oppstart	✓	✓	Telemark, Vestland, Trøndelag m.fl.
Faste samarbeidsmøter utover byggemøter	✓	✓	Noen fylker mer formalisert

Vurdering:
👉 *Formell forskjell – lite risikodrivende.*

Samlet faglig konklusjon (for byggherre-/forvaltningsnivå)

- **C-kapitlene er i stor grad harmoniserte** mellom SVV og fylkeskommunene.
- Forskjellene er **konsentrert om seriøsitet, lærling og klima**, ikke om kjernebestemmelser for risiko, endringer og oppgjør.
- **Entreprenører må forholde seg til noen variasjoner**, men disse:
  - er i hovedsak **forutsigbare**,
  - gir **begrenset utslag på prising**,
  - og innebærer **ikke vesentlig forskjellig kontrakts risiko** mellom byggherrene.
- **Fragmenteringen er lav**, og hovedbildet er et **tilnærmet felles nasjonalt C-regime** med enkelte politisk/administrativt motiverte tillegg.

Vedlegg 2 - Trafikklys-tabell – pris- og risikoeffekt av forskjeller i C-kapitlene

Forklaring:

🟢 = Ingen eller ubetydelig pris-/risikoeffekt
🟡 = Moderat effekt (administrativ/operativ tilpasning)
🔴 = Reell pris- eller risikodriver (kalkylepåslag kan være nødvendig)

Bestemmelse (C-kap.)	**SVV**	**FK – flertall**	**Avvikende fylker (eksempler)**
Endringsregler, vederlag, indeks (NS 8406)	🟢	🟢	–
Rigg/drift – struktur og ansvar	🟢	🟢	–
Dagmulkt/forsinkelse	🟢	🟢	–
Bruk av UE (NS 8406)	🟢	🟢	–
Krav til fast ansettelse (≥80 %)	🟢	🟡	Nordland, Østfold
Sanksjoner for seriøsitetsbrudd	🟡	🟡	Vestfold (fast bot), Troms (mulkt)
Lærling – økonomisk komp./sanksjon	🟢	🟡	Trøndelag, Østfold (kompensasjon)
Klimakrav/EPD/klimaregnskap	🟡	🟡	Vestland, Trøndelag m.fl. mer detaljerte
Bonus/malus klima	🟢	🟡	Vestfold, Troms
Språk – norsk kontrakt/møter	🟢	🟢	–
Språk – engelsk tillegg (trafikkdir.)	🟢	🟡	Trøndelag, Akershus
Samhandlingsfase før oppstart	🟢	🟡	Telemark, Vestland, Trøndelag

---

Samlet vurdering

- **Ingen røde felt**: Det finnes i praksis **ingen C-bestemmelser som utgjør tydelige, systematiske 🔴-risikodrivere** på tvers av byggherrer.
- Forskjellene er hovedsakelig 🟡 **(moderate)** og knyttet til **seriøsitet, lærling og klima**, med begrenset kalkylepåvirkning.
- **Hovedbildet er harmonisert**: Entreprenører møter i stor grad samme pris- og risikoprofil hos SVV og fylkeskommunene.